

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ

XXXIII

№ 11 (888)

5 КВІТНЯ

1967 р.

Ціна 2 коп.

ПО СХОДИНКАХ ЗНАНЬ

ЇХ НЕБАГАТО, і від цього притишений говір здається голоснішим, з розбігу натикаючись на стінки просторої лабораторії. Всі вони, в білих халатах, схилились над столами і чаклюють щось з реактивами, вправно орудуючи безліччю хімічних приладь.

Ідеться про групу органіків четвертого курсу хімічного факультету. Для них — сімнадцять дружних — кожна година, проведена в лабораторії, принесе щось нове, незнане раніше. Тому з такою увагою слідкують студенти за синтезом хімічних сполук.

...Продзвенів дзвоник, оповіщаючи про короткий відпочинок.

Знаходжу трьох дівчат — старосту, секретаря комсомольської організації та профорга.

До зустрічі з дівчатами я вже багато чула про їх групу і від декана факультету Олексія Всеволодовича Богатського, і від секретаря факультетської комсомольської організації Миколи Ковальчука. Знаю, що група органіків — найсильніша на факультеті за знаннями.

Мені відомо, що лише три чоловіки з сімнадцяти мають по одній-дві трійки, а останні — надають перевагу четвіркам і п'ятіркам. Не залишилось для мене секретом і те, що залікові книжки Віри Мещерякової, Тані Давиденко, Ліди Альшиної, Толі Шмігеля, Олени Мельник нараховують тепер на кілька п'ятірок більше, ніж їх було до сесії.

І ось переді мною група органіків четвертого курсу. Намагаючись знайти в їх обличчях, в поведінці щось особливе, що відрізнило їх від інших і допомогло стати в число кращих. Даремно! Вони такі ж, як і сотні студентів цього факультету і всього вузу — той же молодечий запал, ті ж жарти, сміх, заклопотаність. От хіба більше старанності та жадоби до знань...

...Дівчата, доповнюючи і направляючи одна одну, з захопленням розповідають про своїх товаришів, пліч-о-пліч з якими вони вже четвертий рік крокують вгору по сходах науки. Я поволі загоряюся їх запалом і вже не слухаю емоційні розповіді цих закоханих в свою групу дівчат, а ніби сама вливаюсь в вир неспокійного

студентського життя.

...Січень. Група органіків гаряче обговорює заклик істориків-другокурсників. Скільки суперечок, пропозицій, планів виникло тут! Але в одному четвертокурсники були одноставними — вони вирішили взяти участь в змаганні за кращу групу імені 50-річчя Великого Жовтня. Правда, вони не були впевнені, що вийдуть переможцями на факультеті, проте кожен мріяв про це.

...Простора лабораторія імені Зелінського. Вона поволі заповнюється відвідувачами — студентами, аспірантами, викладачами. Але вони не в бі-

переді мною постає ціла група зі всіма її клопотами, успіхами і радощами. Я уявляю, яких зусиль коштувала кожному з четвертокурсників організація стенда, присвяченого 50-річчю Великого Жовтня, «Хімічний факультет за 50 років». Адже треба було ритись в архівах, шукати матеріали, фотографії.

Повідали мені дівчата й про те, що в них зараз найгарячіша пора. Через місяць мусять захищати курсові роботи. Всі студенти групи органіків є членами НСТ. В наукових гуртках вони й облюбували собі теми курсових робіт.

До цього, правда, четвертокурсниками було прочитано чимало доповідей. Так, доповідь Ліди Альшиної була занесена до числа кращих і заслухана на студентській конференції університету, а Толя Шмігель їздив з своєю доповіддю в Казанський університет.

Та хіба розкажеш про всі цікаві справи в групі? Що не говорять, а добре бути студентом, та ще й якщо при кожній трудності шістьнадцять пар рук протягується тобі на допомогу.

В. ГОВОРУХІНА.

лих халатах, таких звичних тут, а в строгих костюмах, святкових сукнях. Сьогодні чергова зустріч членів клубу «Катенан» — назва якого є ніби символом зв'язку науки з життям — на цей раз з доповідачем-міжнародником.

Щоб на власні очі переконатися, як здорово на вечорах в цьому клубі, вам треба було б побувати на диспуті «Яким ви уявляєте собі сучасного хіміка?».

А ось четвертокурсники поза стінами вузу. Сьогодні вони не поспішають на лекції, не готуються до семінарів. Студенти вирішили провести неділеньку в ботанічному саду. Де молоді там і пісні, жарти. Не помітили, як і робота підійшла до кінця, а розходиться не хочеться — так добре всім разом. Ото ж і вирушили вони до моря.

З захопленням я слухаю розповідь дівчат: пишнокосої білявки Олени Мельник, члена факультетського бюро комсомолу, невеличкого рухливого секретаря комсомольської організації Каті Ярмоленко і вдумливої, трохи скупкої на слова Олени Любаранської, і

СЛАВНОМУ ЮВІЛЕЮ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

ОГЛЯД-КОНКУРС

СТІНГАЗЕТ ФАКУЛЬТЕТІВ

Партком, ректорат, комітет комсомолу, профком і редакція газети «За наукові кадри» об'явили огляд-конкурс стінних газет факультетів, присвячений 50-річчю Великого Жовтня.

Огляд-конкурс проводиться в два етапи. Підсумки першого підбиваються до 5 травня — Дня радянської преси. Другий етап конкурсу завершується 6 листопада.

Кращою стінною газетою буде визнана та, яка з номера в номер публікувала матеріали, присвячені 50-річчю Великого Жовтня, висвітлювала хід виконання соціалістичних зобов'язань, успіхи, з якими колектив факультету йде до славного ювілею Радянської влади.

На сторінках стінної газети повинні знайти відображення багатогранне студентське життя, діяльність партійної, комсомольської і профсоюзної організацій, їх боротьба за високу успішність і міцну трудову дисципліну.

При оцінці стінних газет особливо буде братись до уваги періодичність їх виходу: газета повинна виходити не рідше одного разу в місяць, яскраво оформлятися, мати широкий авторський актив, перш за все з числа студентів, а також викладачів; вона повинна бути різноманітною за жанрами, дійовою і виступати як колективний кореспондент на сторінках «ЗНК».

Факультет, який займе перше місце на огляді-конкурсі стінних газет, буде нагороджений перехідним призом, а члени редколегії кращої газети — премійовані путівками для поїздки в інші вузи країни з метою обміну досвідом роботи.

Факультети, яким дістануться друге і третє місця, будуть відзначені дипломами.

НАРАДА РЕДАКТОРІВ

У НАМІ в парткомі відбулась нарада редакторів стінних газет факультетів і установ університету. Член парткому доцент В. Фащенко розповів присутнім про завдання, поставлені перед стінною пресою в ювілейному році Радянської влади.

Редактори ознайомились з Положенням про огляд-конкурс стінних газет.

Учасники наради висловили ряд зауважень, пов'язаних з покращанням діяльності факультетських редколегій.

16

КВІТНЯ

1967 року

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИЙ КРОС,
ПРИСВЯЧЕНИЙ 50-РІЧЧЮ ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ,

НА ПРИЗ ГАЗЕТИ

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“

КРОС, присвячений 50-річчю Великого Жовтня, на приз газети «За наукові кадри» має на меті популяризацію легкої атлетики, виявлення кращих спортсменів-бігунів і масову задачу нормативів спортивних розрядів.

Крос відбудеться в парку імені Леніна. Початок забігів о 10 годині ранку.

Для участі в кросі кожен факультет може виставити будь-яке число спортсменів — чоловіків і жінок. В програмі змагань — забіги для жінок на 500 мет-

рів, для чоловіків — на 1000 метрів.

В залік потрапляють по 30 бігунів, які показали кращий час, з кожних 100 учасників.

Факультет-переможець кросу нагороджується перехідним призом і дипломом. Факультети, що займуть друге і третє місця, одержать в нагороду дипломи.

Будуть відзначені дипломами (за масовість) і факультети, які виставлять найбільшу кількість учасників кросу.

ВСІ НА КРОС!

РЕВОЛЮЦІЯ 1905—1907 років підірвала підвалини царизму, феодально-кріпосних порядків. І хоч вона й вийшла за межі буржуазно-демократичної революції, однак не розв'язала її корінних питань.

В значній мірі це зробила Лютнева революція 1917 року. Однак вона не до кінця вирішила завдання, поставлені перед нею. Лише Велика Жовтнева соціалістична революція, переслідуючи мету скинення капіталізму і встановлення диктатури пролетаріату, одноразово вирішила і завдання буржуазно-демократичної революції, змела середньовіччя.

Лютнева революція була законною. Більшовики передбачали і спрямовували її хід. Разом з тим не можна твердити, що Лютнева революція розвивалася строго за планом. Вона виявилася з одного боку результатом назрівання об'єктивних і суб'єктивних факторів і свідомої її підготовки більшовиками, з другого боку — результатом стихійного народного вибуху. Стихійний вибух, як вчить В. І. Ленін, при назріванні революції необхідний. Жодної революції без цього не було і бути не може.

Наслідком Лютневої революції стало невідоме до цього в історії двовладдя — переплетення революційно-демократичної диктатури пролетаріату і селянства (Ради робітничих і солдатських депутатів) з диктатурою буржуазії (Тимчасовий уряд, створений Державною думою).

Революційна сила була на боці Петроградської Ради, яка в перші місяці революції фактично стала загальноросійським центром. За нею стояли Ради, які виникли по всій країні. Але столична Рада, яку на першій стадії очолювали партії меншовиків і есерів, добровільно поступилася владою буржуазії, Тимчасовому урядові, який сконцентрував в своїх руках всі органи управління, всю державну машину.

Тимчасовий уряд продовжував зовнішню політику царизму, прикриваючи її революційними фразами про захист Вітчизни. Війна поглинала величезні людські і матеріальні ресурси.

Імперіалісти, продовжуючи загрибати жар чужими руками, всіляко спонукали Тимчасовий уряд на продовження війни. Недаремно американський посол Френсіс заявив: «Революція вдала і зна-

ходиться в надійних руках», а Лойд Джордж збирався воювати... «до останнього російського солдата».

В ЦИХ надзвичайно запутаних і складних обставинах Російське Бюро ЦК в основному зорієтувалось вірно. Але були допущені і помилки, в тому числі і деякими діячами партії. Гостро почувалась відсутність В. І. Леніна, який знаходився в той час в Швейцарії. В. І. Ленін — великий стратег пролетаріату — розгадав маневр буржуазії, меншовиків та есерів і телеграфував петроградським більшовикам: «...повне недовір'я, ніякої підтримки новому урядові, Керенського особливо підозрюємо».

В ряді листів і статей, а особливо в «Листах з далека» в березні 1917 року Ленін націлив партію на соціалістичну революцію, намітив її політику, стратегію і тактику, розкрив роль Рад, висвітлив ряд інших проблем.

Вже в першому з своїх «Листів з далека», написаному 7 березня, В. І. Ленін писав: «Робітники, ви проявили чудеса пролетарського, народного героїзму в громадянській війні проти царизму, ви повинні проявити чудеса пролетарсь-

кої і загальнонародної організації, щоб підготувати свою перемогу на другому етапі революції».

Подолавши безмежно тяжкий, зв'язаний з величезним ризиком шлях, пізно ввечері 3 квітня 1917 року Ленін повернувся на Батьківщину. На площі перед Фінляндським вокзалом Петрограда Ілліча урочисто зустрічали десятки тисяч робітників, солдатів, матросів. В. І. Ленін звернувся до народу з яскравою промовою і кинув полум'яний клич: «Хай живе соціалістична революція!».

4 квітня Володимир Ілліч виступив перед більшовиками — учасниками Всеросійської наради Рад з доповіддю «Про завдання пролетаріату в даній революції», а 7 квітня «Правда» опублікувала її. Це й були історичні Квітневі тези В. І. Леніна, в яких визначалась політика партії на етапі переростання буржуазно-демократичної революції в соціалістичну.

В тезах, в брошурі «Завдання партії пролетаріату в нашій революції», а потім в доповіді на Квітневій партійній конференції В. І. Ленін розвинув науково обґрунтовану програму переходу до другого етапу революції, до завоювання диктатури пролетаріату.

Він дав відповіді на всі питання, виставлені ходом світового економічного і політичного розвитку.

В. І. Ленін визначив курс партії на соціалістичну революцію, показав, що робітничий клас в союзі з найбіднішим селянством, зі всіма пригнобленими і експлуатованими при нейтралізації середняка повинен скинути буржуазію і встановити владу трудящих — диктатуру пролетаріату, соціалістичну демократію.

Ленін не тільки викрив брехливість буржуазії і її підлабузників — меншовиків і есерів, їх відношення до війни, але й показав грабницький, імперіалістичний характер війни.

А звідси він зробив єдино правильний висновок — не допускати навіть найменших поступок оборонцям. Лише після завоювання диктатури пролетаріату, відмови на ділі від грабежу, повного розриву з імперіалізмом можна вести мову про революційне оборонство.

Життя повністю підтвердило висновок В. І. Леніна. Після Великого Жовтня ми стали оборонцями і захищали від ворогів нашу істинну Вітчизну.

В. І. Ленін визначив і політичну форму пролетарської диктату-

ЗБОРИ ЮРИСТІВ

НЕЩОДАВНО у великому актовому залі університету відбулися збори студентів вечірнього відділу та викладачів юридичного факультету.

З доповіддю «Про підготовку до весняно-літньої екзаменаційної сесії ювілейного року» виступив заступник декана факультету доцент Л. Стрельцов.

Він відзначив, що успішність та навчальна дисципліна на факультеті не знаходяться ще на належному рівні. Багато студентів погано відвідують лекції та практичні заняття.

Далі доповідач зупинився на питаннях, пов'язаних з активізацією роботи в наукових гуртках, покращанням активності студентів у громадському житті університету.

Доповідач закликав студентів зробити все для того, щоб якнайкраще зустріти 50-річчя Радянської влади.

На зборах виступив студент I курсу В. Марвинський. Він визнав, що причиною поганої успішності, окрім недостатнього відвідування, є ще й відсутність потрібної кількості підручників.

Про недостатні знання студентів, про недоліки курсових та дипломних робіт говорив на зборах професор В. Калмаков.

Студент четвертого курсу Є. Павлодський зазначив, що однією з причин невдалого складання іспитів під час зимової сесії був поганий розклад.

Викладачі та студенти — учасники зборів обговорили шляхи усунення недоліків, намітили ряд конкретних заходів для покращання учбового процесу, щоб гідно зустріти славний ювілей Радянської влади.

Л. БОНДАРЕНКО.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАОЧНИКІВ

КАФЕДРА наукового комунізму підготувала і провела теоретичну конференцію студентів-заочників юридичного факультету, присвячену 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

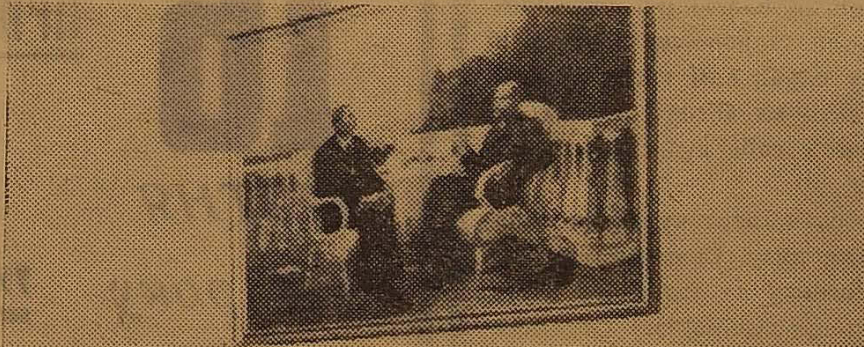
Тема конференції: «Велика Жовтнева соціалістична революція — початок епохи переходу від капіталізму до соціалізму».

Відкрив конференцію доцент Д. Бельфор.

Про міжнародне значення Жовтневої революції і втілення в життя ленінської теорії соціалістичної революції говорив в своїй доповіді студент М. Друбич. Визначенню характеру сучасної епохи був присвячений виступ студентки Л. Долгополової. Розвиваючи положення цієї доповіді, студент М. Белик дав докладну характеристику сучасному світовому революційному процесу. Тема доповіді П. Свиридова — історичне значення досвіду будівництва соціалізму і комунізму в СРСР.

На численні питання студентів про міжнародне становище дав вичерпні відповіді старший викладач кафедри Р. Личковський.

НА ФОТО: Студенти-заочники на конференції. Зліва внизу — виступає студентка Л. Долгополова. Вгорі — відповіді на запитання учасників конференції дає старший викладач Р. Личковський.

НА ЧЕСТЬ ДНЯ ГЕОЛОГА

У великому актовому залі університету днями відбулися урочисті збори, присвячені святкуванню наших славних шукачів земних багатств.

Присутні з великим інтересом заслухали доповідь про Всесоюзний День геолога, яку зробив завідуючий кафедрою геології доктор геолого-мінералогічних наук професор Іван Якович Яцко.

Після доповіді силами студентів геолого-географічного факультету та Причорноморської розвідувальної експедиції був даний великий святковий концерт.

Відзначаючи Всесоюзний День геолога, наказом по ОДУ була об'явлена подяка таким вченим, викладачам, співробітникам та студентам геолого-географічного факультету: професорам Ю. А. Гапонову, І. Я. Яцко, Л. Б. Розовському, доценту Л. І. Пазюку, старшим викладачам І. О. Одинцову, М. І. Савченко, Я. Д. Маркарчуку, директору петрографо-мінералогічного музею Н. І. Ричковській, старшому лаборанту В. В. Асеевій, завідувачу палеонтологічним заповідником Т. Г. Грицаю, науковим співробітникам ЛІГ Г. Я. Гончару та І. М. Крижанівській, студентам В. Романенку, М. Сибірченку і Л. Борисенку.

РЕВОЛЮЦІЯ

ри. «Не парламентарна республіка, — повернення до неї від Рад робітничих депутатів було б кроком назад, — а республіка Рад, робітничих, наймитських і селянських депутатів по всій країні, знизу доверху». І це було геніальним відкриттям В. І. Леніна, без якого неможлива була б перемога Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Однак В. І. Ленін не вважав, що Рада — це єдина форма соціалістичної диктатури. Форми пролетарської влади можуть бути різноманітними, але суть їх одна — диктатура пролетаріату, дійсно народна демократія. Встановлення диктатури пролетаріату в формі народної демократії в країнах Східної Європи — яскраве підтвердження цього.

СВОЕРІДНІСТЬ революції створила для того часу рідкісний випадок мирного перетворення буржуазно-демократичної революції в соціалістичну. В. І. Ленін радив партії шляхом глибокої роз'яснювальної роботи викривати політику угодовців, завоювати маси, більшість в Радах і здійснити соціалістичне перетворення, змінивши і склад, і характер уряду. Ленін не закликав до негай-

ного повалення буржуазного уряду, так як це було б авантюрою. Треба було остаточно ізолювати меншовиків і есерів, і тоді Тимчасовий уряд втратив би опору.

Однак буржуазія, користуючись зрадницькою політикою меншовиків і есерів, стала на заваді мирному здійсненню революції. Але ленінське положення про мирний перехід від буржуазно-демократичної революції до революції соціалістичної знайшло своє підтвердження в країнах народної демократії. Виняток становить лише Болгарія, де революція відразу була соціалістичною.

В Квітневих тезах В. І. Ленін обгрунтував і економічну програму: конфіскація поміщицьких земель і націоналізація всіх земель в країні; він запропонував здійснити злиття всіх банків і ввести контроль над загальнонаціональним банком з боку Рад. Все це створювало сприятливі умови для будівництва соціалізму.

Для вирішення поставлених проблем першочергове значення мало викриття й ізоляція опортуністів, зміцнення партії. В. І. Ленін ставить завдання створення III Комуністичного Інтернаціона-

лу, вільного від опортунізму і соціал-шовінізму.

Ленін запропонував також негайно скликати з'їзд партії більшовиків, помінати програму і назву партії: замість «соціал-демократичної» іменувати її Комуністичною.

КВІТНЕВІ тези витримали історичну перевірку, були втілені Комуністичною партією в життя. Вони зіграли виняткову роль в перемозі революції, озброїли партію, пролетаріат в умовах двовладдя орієнтацією, чіткою стратегією і тактикою боротьби, геніальним ленінським планом переростання буржуазно-демократичної революції в революцію соціалістичну. В основу тез була покладена ленінська теорія про можливість перемоги соціалізму в одній, окремо взятій країні. В. І. Ленін своїм сміливим, надихаючим планом вивів партію на новий, єдино правильний шлях боротьби за соціалізм.

Вся партія поступово згуртувалася навкруги програми, висунутої і обгрунтованої В. І. Леніном в його знаменитих Квітневих тезах. Лише група відщепенців, типу Каменева, перекликала з меншовиками, виступала проти плану

В. І. Леніна. Але це були генерали без армії.

Народ підтримав партію і Леніна. І переміг. Соціалістична ре-

волюція в нашій країні восторжествувала!

Професор І. ГАНЕВИЧ.

ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

НА ДОПОМОГУ МОЛОДИМ ВИКЛАДАЧАМ УНІВЕРСИТЕТУ

НАВЧАЛЬНИЙ процес у вищій школі — дійсно складна діяльність викладачів і студентів. Але це не хаотичний процес. Навчання відбувається на основі психолого-педагогічних закономірностей. Не всі, можливо, закономірності учбового процесу розкриті. Не всіма відомими закономірностями ми як слід оволоділи. Проте безперечним є те, що і діяльність викладачів в учбовому процесі, і навчання студентів зумовлені об'єктивно існуючими закономірностями.

Досвід показує, що забезпечення високої якості навчання і опанування педагогічною майстерністю залежать, головним чином, від того, як ми досконало оволодіваємо закономірностями навчального процесу. Нехтування закономірностей призводить до штучності дій викладача. Окремі методи і прийоми навчання, хоч вони і будуть досконалими, втрачають свою дійовість, якщо не враховуються загальні закономірності.

З кожної закономірності навчання випливає відповідна вимога до викладача і кафедри. Ці вимоги у педагогічній науці називають

принципами навчання, або дидактичними принципами.

Сьогодні ми розглянемо перший принцип навчання у вищій школі. Відомо, що університет є учбово-науковим закладом. В університеті органічно поєднуються науко-

дача, захоплюються його думками і наслідками досліджень. Такий викладач глибоко впливає на формування творчих інтересів студентів і виховує у них вміння бачити рух у науці і виробництві.

Є й такі приклади, коли викладач виступає перед студентами не як дослідник, а як третя особа у науці: він тільки коментує, пояснює подає відшліфовані, як морська галька, готові положення, вимагає їх запам'ятати. У такого викладача, якщо він вимогливий, студенти факти знають, екзамени складають, але у них не має глибокого розуміння проблем науки.

У практиці інколи виникає питання, а чи обов'язково, щоб кожен викладач вузу був дослідником? Чи не може на кафедрі працювати викладач-популяризатор?

І посилюються в таких випадках на талановитих лекторів-популяризаторів, яких добре слухають студенти.

Хороші досвідчені лектори, які не ведуть дослідницької роботи, є. Але такі лектори, при всій повазі до них, не можуть в повній мірі прищепити студентам смаку до дослідницької роботи. Лише у тому випадку, коли на кафедрі основний її склад проводить дослідницьку роботу, окремі викладачі, під керівництвом кафедри, ведуть тільки учбові заняття, головним чином практичні, і не знижують загального рівня роботи кафедри з студентами. Проте молодий викладач, який тільки став на шлях опанування складною професією працівника вищої школи, повинен прагнути до того, щоб стати повноцінним викладачем-дослідником.

Нам доводилось проводити анкетне опитування студентів III-IV курсів університету. Серед інших питань в анкеті було таке:

яким повинен бути викладач вузу? Відповідало 800 студентів. У відповідях на анкету студенти висловили своє негативне ставлення до викладача, який в лекціях лише передає готові положення, багато цитує інших, але не виявляє своєї власної думки, обходить, як було написано в одній анкеті, гострі кути.

Таким чином, можна зробити висновок. Однією з важливих закономірностей учбового процесу у вищій школі є органічна єдність дослідницької і учбової роботи викладача і глибока залежність підготовки творчого фахівця від наукової роботи викладача і кафедри. Щоб стати глибоко вдивовим викладачем і вихователем студентів потрібно, передусім, бути дослідником. Тільки на цій основі можливий творчий учбовий процес в університеті.

Доцент І. КОБИЛЯЦЬКИЙ, завідувач кафедри педагогіки.

ВСЕ МОЖЕ БУТИ...

ЖОВТІЛО листя, коли до учбово-експериментальних майстерень було здано НДІФ замовлення на виготовлення стенда для стінної газети.

Заявка, пройшовши інстанції, опинилась в директора майстерень І. Черемних.

— Буде зроблено! — сказав директор і наклеїв резолюцію. Замовлення потрапило до завідувачого столярним відділом майстерень т. Ізаковича.

— Ось як звільнимось, так і зробимо, — пообіцяв він, проглянувши проект стенда. — Зайдіть через пару днів.

Пара днів розтягнулася на два місяці, в кінці яких було запевняюче сказано:

— Як одержимо матеріал — зробимо!

Ще через місяць «ходоків» з НДІФ в майстернях плескали по плечах (на правах давніх знайо-

мих) і по-дружньому відтискували до дверей, кажучи:

— Братці... часу... Ну, самі розумієте. Почекайте.

Що робити, чекали.

В березні на співробітників НДІФ працівники майстерень дивились вже як на бідних родичів.

— Товариші! Ага, дійсно, замовлення лежить півроку. То й ще полежить трошки.

Врешті-решт терпіння у НДІФ ввіралось.

Той, хто здавав замовлення і супроводжуючі його особи вирушили до т. Черемних.

— Коли буде виконано наше замовлення?

— Яке замовлення?

— Ми ж просили вас ще в жовтні зробити стенд для нашої газети, — хором сказали НДІФівці.

— Коли? В жовтні? Як так? Здавалося, що т. Черемних за-

МАЛЕНЬКИЙ ФЕЙЛЕТОН

раз буде метати проти й блискавки.

«Ну, здається, все в порядку».

— промайнула радісна думка.

— Шановні товариші! — задзвенів його голос. — Замовлення, здані в минулому році, анульовані. А ви своє замовлення здали минулого року. Вибачайте, але ви вважаєте мені забезпечувати учбовий процес.

На цьому аудієнцію було закінчено.

«Кажуть, у товариша Черемних замовлення по три роки чекають — зазначив один з супроводжуючих. — Може нам стенд до листопада зроблять?..»

Все може бути!
А як ви гадаєте, тт. Черемних та Ізакович?

А. КУПАВЦЕВ,
інженер НДІФ ОДУ.

ВЕСНЯНКА

З нетерпінням чекала
Ту погожую днину,
Коли знову почую
Ніжні співи пташині,
Коли небо блакиттю
Розіллється над краєм
І струмок серенаду
Весняну заграє.
Ця мелодія збудить
Ніжні сонячні струни
І покотить над гаєм
Стоголосії луни...
Це вона, це веснянка
Володіня приймає
І завмерлу природу
Від сну пробуджає.
Все навколо співає
Розходяться лунки,
Зачіпаючи сонячні
Промені — струнки.
Всі зливаються звуки
В легкий танець весняний,
І дарує нам вечір
Щирий одяг багрянний.

МРІЯ

Прокидайся, зоре,
Розілляй рум'янець,
На поверхні моря
Позалиш багрянець.
Я тебе зустріну
На блакитній хвилі,
Ми удвох поринем
В нескінченні мрії.
В нескінченні мрії
Ніжні сни дівочі,
Що сплітають вії
В коси серед ночі,
Що, як ньєнка, ніжно
Обіймають стиха...
Мрії — моє серце
І єдина втіха.
Мріє закосичена,
Сонцелика чайко,
Ти прилинь до мене
Срібнокрилим ранком!..
Прокидайся ж, зоре,
Прокидайся, мрії, —
Ви — моє кохання
І моя надія.

СИНІЙ ПТАХ

Я не піймала ще
Синього птаха,
Така ось, як бачте,
Дівчина-невдаха.
Я не піймала ще,
Бо й не ловила,
Крила фантазії
Не відростила.
Думкою в'ється,
Надією стелиться
Квітів весняних
Журлива метелиця,
Росами-перлами
Мрія завітчана...
Чом зажурилась,
Скажи мені, дівчино?
«Там за садками,
Ставами далекими
Сиві тополі
Свайбують з веселками»...
Мріє дівоча,
Чом навколо в'ється,
Навколо в'ється,
Мені не даєшся?
Ось уже й місяць
Над ставом полинув,
Синього птаха
Прийма тополина,
А я не піймала ще,
Бо й не ловила,
Просто весна мене
Дуже сп'янила.
Жанна ВИЛЕГЖАНІНА,

МАДЕМУАЗЕЛЬ

„МАРСЕЛЬЕЗА“

РАСКАЗ

Я СИДЕЛ в Пале-рояле на-
проти оперного театра,
и, разложив конспекты, учеб-
ник, словари, готовился к за-
чету по иностранному языку.
Пале-рояль был безлюден, и
мне никто не мешал.

Как вдруг...

— Parlez vous français?*) —
обратился ко мне высокий ста-
рик.

Я подумал, что это скучаю-
щий и ищущий собеседников
пенсионер. Но — ошибся.

Незнакомец кивнул головой
на мои книги и на ломаном
русском языке спросил, труд-
но ли дается французская
грамматика. Я хотел продол-
жить беседу на французском
языке, но уже после первых
фраз убедился, что мои зна-
ния французского составляют
желать лучшего. И немного
растерялся.

— Не волнуйтесь, — сказал
незнакомец, — я говорю по-
русски, правда, плохо.

Завязался разговор. А как
только иностранец вкозь
заметил, что он приезжал в
Россию еще будучи молодым
человеком моих лет, то я и во-
все засыпал его вопросами.

— Впервые я посетил вашу
страну, Одессу в 1918 году
лейтенантом военно-морских сил
Франции, — рассказывал ино-
странец, листая русско-фран-
цузский словарь. — Тогда я
был, как бы вам сказать, ин-
тервентом... Не знаю зачем, но
я очутился у этого театра. А
там, на центральном балконе,
стояла русская девушка и пе-
ла наши, французские, песни...

— Вы знали ее раньше? —
спросил я.

— Да, го-есть нет. Но, par-
eul!**) . Она была прекрасна!..
Хорошо владела французским!
Дней за пять до нашей по-
следней встречи я видел ее в

*) Вы говорите по-француз-
ски?

**) Черт возьми!

компании наших матросов. У
нее были большие голубые гла-
за... Я подарил ей желтую ро-
зу — единственную, которая
оказалась у старой цыганки.
Она приняла розу, засмеялась:
«Вы знаете, мсье лейтенант,
мы, русские, суеверны... Жел-
тая роза к разлуке».

Потом настало то памятное
для меня утро. Я патрулиро-
вал по городу с пятью воору-
женными матросами. Мы под-
ходили к театру. И вдруг — вы-
стрелы. Навстречу нам бежал
перепуганный до смерти рус-
ский фельдфебель.

— На балконе театра боль-
шевичка! — кричал он.

Снова прогремели выстрелы.
Фельдфебель с воплем схва-
тился за простреленную кисть
левой руки.

Мы прижались к стене теат-
ра. И вдруг с балкона, — фран-
цуз нервно затеребил конец
галстука, — раздался знакомый
мне женский голос: „Adieu,
monsieur le lieutenant!*)

Это было невыносимо. Я про-
кричал по-русски: «Мадемуа-
зель, бросьте оружие!».

Ответа не последовало. Я
вышел из-за колонны. Матросы
с винтовками следовали за
мною. Позади плелся фельдфе-
бель... Но вот один из матро-
сов закричал: «Мсье лейтенант,
мсье лейтенант, посмотрите на-
верх!». На балконе снова стоя-
ла она. Та, которой я подарил
розу. Одна рука ее сжимала
пистолет, другая — древко трех-
цветного флага нашей родины,
Франции.

Честно говоря, и я, и матро-
сы оторопели. Стрелять в нее,
в наше знамя, мы уже не мог-
ли...

«Мсье лейтенант, — доно-
сились ее слова, — вы видите
это знамя? Это — знамя ва-
шей революции. Под ним ваши
прадеды проливали кровь, свер-
гая ненавистных Бурбонов. Но
если бы они знали, что вы по-

*) Привет, мсье лейтенант!

йдете с этим знаменем давить
революцию в другой стране,
они бы утопили вас, как щен-
ков. Что вам надо здесь, фран-
цузы? Возвращайтесь домой!».
«Ça ira! Ça ira! des bourgeois
dans les poteaux!*)

Потом она выпрямилась,
встряхнула своими темными,
коротко остриженными волоса-
ми и запела. О, как она пре-
красно пела!

— Вы знаете эту песню? —
спросил у меня старик. — Это
наша «Марсельеза». Тогда я
понял и вашу революцию... Мне
показалось, что девушка толь-
ко что сошла с полотна Дела-
круа...

Но грянул выстрел. Мадема-
узель «Марсельеза» (так я ее
сейчас называю) выронила зна-
мя. Оно упало к нашим ногам.

Когда я взглянул вверх, на
балконе уже никого не было...

— Кто? — сдавленным от
злости голосом спросил я. —
Кто? Кто? Кто?..

Придерживая перебинтован-
ную руку, с дымящимся нага-
ном к нам шел фельдфебель. Я
не помню, как выстрелил в не-
го. Я только помню, что кри-
чал. Кричал громко: «Собака,
ты убил «Марсельезу!»..».

Через несколько дней меня
разжаловали и под конвоем от-
правили во Францию...

Я сидел молча, пораженный
рассказом иностранца. А ста-
рик все смотрел на балкон те-
атра. Мне показалось, что и я
на мгновение увидел мадемуа-
зель «Марсельезу» с трехцвет-
ным знаменем в руках...

— О, я задержался. Мне
уже пора на экскурсию по ва-
шему чудному городу. Au re-
voir.**)

— До свидания!
У выхода из Пале-рояля ста-
рика ждала женщина. Навер-
ное, жена. Он показал ей ру-
кой на балкон театра, где поч-
ти полстолетия назад стояла
русская девушка, поющая
«Марсельезу»...

Владимир СИНЬКОВСКИЙ,
студент III курса филоло-
гического факультета.

*) Дело пойдет на лад! Бур-
жуазия на столбы!

**) До свидания!

МИ ЗАКОХАНИ В ЖИТТЯ

Чи тебе кохаю я,
Чи живу лише для тебе,
Запитай у солов'я,
Запитай у зірок неба.
Соловейко кличе в гай,
Зорі сяють нам з тобою,
Хоч питаю, хоч не питаю,
В серці май, і ти зі мною.
З нами квіти золоті,
Соловейко, зорі, небо,
І нічого у житті
Більше нам тепер не треба.
Оп'янілі, як у сні,
У серцях пісні і квіти,
Усміхаємось весні,
І такі смішні, смішні,
І щасливі, наче діти.
Зустрічай нас, майбуття,
Привітайте, милі люди,
Ми закохані в життя,
І палкого почуття
Не вміщають наші груди.
Б'ють фонтанами чуття
І киплять, як рік розливи.
Ми закохані в життя,
Щоб робить його щасливим.

К. СТЕПКО.

БЕЗ ПРИКРАС

Ну что вы?!
Не может быть!
Двадцать копеек бумажка
И рубль цветы?
Тогда без бумажки,
Сойдет и так.
Люблю цветы. На бумажку —
плевать!
Люблю — что живо, все,
что красиво,
Без всяких прикрас.
Не люблю жизнь закрытой книгой
В красивой обложке брать.
Дайте такую, какая есть —
Непокорную, колючую, как ель.
Возьму ее в руки,
крепко схвачу.
Будет колоться — буду бороться!
Жить, побеждать хочу!

Н. СВИСТУН,

студентка II курса филологи-
ческого факультета.

КАНТАЛІСО В БАРІ

Туристи в барі:

Канталісо пісню співа,
Підігруючи на гітарі...
Не платіть мені, я співаю
Про що раніше не співав.
Слухайте зараз, я повідаю
Про те, про що завше
мовчав.
Хто їх покликав сюди?
Тратьте гроші срібні,
Дудліть, купляйте гуір —

Для мене ні,
Для мене ні,
Для мене ні!
Ці п'яні янки —
Діти криветки,
Іх породила пляшка,
Ота пляшка рому.
Хто їх покликав сюди?
Ви живете —
Я ж помираю.
Жеріть і пийте —
Тільки не я,

Тільки не я,
Тільки не я.
Хоч я і бідний негр,
Та знаю,
що в світі
не все так,
І знаю добре механіка,
Який зможе
навести
порядок.
Хто їх покликав сюди?
Коли повернетесь
У свій Нью-Йорк,

НІКОЛАС ГІЛБЕН

Направте до мене бідних
Таких як я,
Таких як я,
Таких як я.
Я їм руку подам,
И разом заспіваєм:
Бо пісні,
які вони знають,
Знаю і я.

З іспанської переклав сту-
дент факультету іноземних мов
Ю. НЕГІН.